

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209

10.05-AB № 4-3576-1137

Dosarul nr. 12r-29/21

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

Curtea de Apel Chișinău, remite în adresa Dvs., sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Rogac Lucian în numele învinutului Plahotniuc Vladimir, privind verificarea constituționalității prevederilor art. 205 alin. (1) CPP RM, conform încheierii nr. 12r-29/21 din 10.04.2023.

Anexă: materialele acumulate pe 24 file.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

GAFTON Alexandru

13:40
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. *1359*
" *16* " *05* 20*23*

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**A.1. Avocat****1. Rogac****2. Lucian****A.3. Instanța de judecată****1. CURTEA DE APEL CHIȘINĂU****2. mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4****3. e-mail: cac@justice.md, tel: (022) 635-308**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

În fapt, la data de 19.09.2020, în cadrul cauzei penale nr.2018978161, prin ordonanța procurorului în cadru Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Dumitru Raileanu, s-a dispus punerea sub sechestru asupra unui șir de bunuri mobile ce aparțin cet. Oxana Childescu, al căror beneficiar final ar fi Vladimir Plahotniuc, în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 25.09.2020, în lipsa apărătorului lui Vladimir Plahotniuc sau a Oxanei Childescu, a fost examinat și admis demersul procurorului, fiind autorizată punerea sub sechestru asupra bunurilor imobile deținute în proprietate de către Oxana Childescu, în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Încheierea dată a fost atacată cu recurs de către apărătorul Lucian Rogac în interesele lui Vladimir Plahotniuc și Oxana Childescu, la moment cauza este pe rolul Curții de Apel Chișinău, fiindu-i atribuit **nr.12r-29/21**.

Prin urmare, normele a căror control al constituționalității se cere a fi verificat, au relevanță directă în examinarea cauzei de către instanța de recurs.

Notabil este faptul că, temei pentru emiterea Încheierii contestate a servit demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității și Cauze Speciale, Dumitru RAILEANU către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana în cadrul dosarului penal nr. 2018978161, privind autorizarea punerii sub sechestru, în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale, a bunurilor deținute în calitate de beneficiar efectiv de către învinuitul în cauza penală enunțată *supra*.

Mai mult, la examinarea prezentei cauze, Curtea de Apel Chișinău, incontestabil urmează să facă trimitere la aceste prevederi legale, or, potrivit art. 205 al.1 : *Punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o **bănuială rezonabilă** că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite*.

În cele din urmă, ținând cont de faptul că Curtea de Apel Chișinău la pronunțarea asupra cererilor de recurs, urmează să aplice art. 205 al.1 din Codul de Procedură Penală, iar, avocatul reprezintă drepturile și interesele recurentului a fost luată decizia de a sesiza Curtea Constituțională în vederea pronunțării asupra constituționalității acestor norme juridice.

C. Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității normei juridice din alin. (1) art. 205 din Codul de Procedură Penală, expusă în următoarea redacție: „*Punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite*”. Sub aspectul încălcării de către norma vizată a dreptului la apărare a justițiabilului, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului justițiabilului de a își cunoaște drepturile și îndatoririle.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate”.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică”.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional,

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia",

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”.

Articolul 20

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică,

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia.

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sânt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

Articolul 134

Statutul

„(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat”.

Articolul 135

Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 140

Hotărârile Curții Constituționale

„(1) Legile și alte acte normative sau unde părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate”.

**Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14 martie 2003 republicat în M.O..
2013. nr.248-251, art. 6691:**

Articolul 7. Legalitatea procesului penal

(1) Procesul pena se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod. Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(2) Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională”.

Articolul 205. Temeiurile de punere sub sechestru

(1) Punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite.

(2) Punerea sub sechestru a bunurilor se aplică în baza ordonanței organului de urmărire penală, cu autorizația judecătorului de instrucție sau, după caz, a încheierii instanței de judecată. Procurorul, din oficiu sau la cererea părții civile, înaintează judecătorului de instrucție demers, însoțit de ordonanța organului de urmărire penală privind punerea bunurilor sub sechestru. Judecătorul de instrucție, prin rezoluție, autorizează punerea bunurilor sub sechestru, iar instanța de judecată decide asupra cererilor părții civile ori ale altei părți, dacă bănuiala rezonabilă indicată la alin. (1) este motivată.

(3) În ordonanța organului de urmărire penală sau, după caz, în încheierea instanței de judecată cu privire la punerea bunurilor sub sechestru vor fi indicate bunurile supuse sechestrului, în măsura în care ele sînt stabilite în procedura cauzei penale, precum și valoarea bunurilor necesare și suficiente pentru asigurarea acțiunii civile.

(4) Dacă există dubiu evident cu privire la prezentarea benevolă a bunurilor pentru punerea lor sub sechestru, judecătorul de instrucție sau, după caz, instanța de judecată, concomitent cu autorizarea sechestrului asupra bunurilor, autorizează și percheziția.

(5) În caz de delict flagrant sau de caz ce nu suferă amînare, organul de urmărire penală este în drept de a pune bunurile sub sechestru în baza ordonanței proprii, fără a avea autorizația judecătorului de instrucție, comunicînd în mod obligatoriu despre aceasta judecătorului de instrucție imediat, însă nu mai tîrziu de 24 de ore din momentul efectuării acestei acțiuni procedurale. Primind informația respectivă, judecătorul de instrucție verifică legalitatea acțiunii de punere sub sechestru, confirmă rezultatele ei sau declară nevalabilitatea acesteia. În caz de constatare că sechestrarea este ilegală sau neîntemeiată, judecătorul de instrucție dispune scoaterea, totală sau parțială, a bunurilor de sub sechestru.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului ratificată de Republica Moldova la 01.02.1998:

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13. Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 1 Protocolul nr. 1

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție¹

Onorată Curte, considerăm că norma juridică utilizată de legiuitor în alin. (1) art. 205 din Codul de Procedură Penală, expusă în redacția: „*Punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite*”, este neconstituțională, contravine prevederilor Constituției Republicii Moldova precum și a Tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, sub aspectul încălcării dreptului la apărare a justițiabilului, a dreptului la un proces echitabil, și dreptul la proprietate, privând în mod direct justițiabilul de beneficia de o claritate și previzibilitate asupra acestei norme juridice.

I. Încalcă dreptul fundamental al persoane de acces la justiție, dreptului la apărare, dreptul de proprietate și dreptului la cunoașterea drepturilor și îndatoririlor.

Dispoziția legală reflectată la art. 205 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, în redacția actuală: „*Punerea sub sechestru a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite*”, este redactată astfel încât admite interpretări arbitrare din partea autorităților statale și în defavoarea justițiabilului, admitând și ingerințe semnificative în dreptul persoanei de a avea parte de un proces echitabil, dreptul la apărare, dreptul la proprietate și dreptul la cunoașterea drepturilor și îndatoririlor.

Or, legiuitorul utilizează în această normă juridică sintagma „**bănuială rezonabilă**”, (adică poate fi aplicat sechestrul pe bunurile justițiabilului numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă), dar la acest capitol, legiuitorul nu determină anumite criterii obiective și precise care ar permite determinarea, aprecierea și verificarea faptului că la întreprinderea unor asemenea acțiuni din partea organului de urmărire penală și/sau instanța de judecată, (bazate pe bănuială rezonabilă) aceste autorități publice au acționat în limita acestei bănuielei rezonabile.

Astfel, din cauza incertitudinii și nereglementării de norma vizată a unor criterii clare și precise care ar permite determinarea „bănuielelor rezonabile”, legea poate fi interpretată în defavoarea justițiabilului, iar autoritățile statale pot interveni în mod arbitrar în dreptul de proprietate a oricărui justițiabil.

Iar, în calitate de pretext, temei, autoritățile statale se vor ascunde permanent după această sintagmă incertă „bănuială rezonabilă”. Astfel, în asemenea situații, norma în redacția poate permite justificarea unor ilegalități și abuzuri din partea autorităților statale.

Totodată, instanțele ierarhic superioare nu pot aprecia legalitatea și temeinicia acțiunilor organelor de urmărire penală sau a judecătorului de instrucție la aplicarea sechestrului pe bunurile persoanelor, din simplu considerent că legea nu prevede anumite criterii care ar determina această „bănuială rezonabilă” și nemijlocit limitele acesteia.

Respectiv sub acest aspect avem o normă incertă, care generează la rândul său o insecuritate juridică.

Dar, accentuăm că, exigențele preeminenței dreptului presupune, *inter alia*, asigurarea de către stat (legiuitor) a respectării caracterului de legalitate, calitate, accesibilitate, previzibilitate și certitudine juridică la adoptarea anumitor legi.

În acest sens, în cauza *Sunday Times contra Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, 1979*, *Rekvényi contra Ungariei, 1999*, *Rotaru împotriva României, 2000*, *Damman împotriva Elveției, 2005*, CtEDO a subliniat că „nu poate fi considerată «lege» decât o normă enunțată cu **suficientă precizie**, pentru a permite individului să-și regleze conduita. Individul trebuie să fie în

măsură să prevadă consecințele ce pot decurge dintr-un act determinat”; „o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane – care, la nevoie poate apela la consultanță de specialitate – să își corecteze conduita”; „în special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice”. Sub acest aspect, principiul securității juridice se corelează cu un alt principiu, dezvoltat în dreptul comunitar, și anume principiul încrederii legitime.

La caz, norma juridică supusă controlului constituționalității nu respectă aceste cerințe instaurate de către CtEDO, respectiv nu pot fi considerate ca lege și aplicate în practică, or, nu oferă garanții suficiente contra arbitrarilor puterii publice, adică a părții acuzării. Or, în lipsa unor mecanisme de determinare, verificare și apreciere a acelei bănuieli rezonabile avute de organul de urmărire penală sau instanța de judecată la aplicarea sechestrului pe bunurile persoanei, se admite o ingerință în dreptul justițiabilului la proprietate.

Totodată, aceasta duce la imposibilitatea justițiabilului de a își formula o apărare eficientă, dat fiind că pentru orice abuzuri ce vizează sechestrarea averii justițiabilului, organul de urmărire penal sau instanța de judecată se va putea ascunde după sintagma „bănuială rezonabilă” respectiv, justițiabilul permanent va fi nedreptățit, ceea ce incontestabil duce la încălcarea drepturilor și intereselor acestuia.

Cu titlu informativ, aducem la cunoștință și faptul că, potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele *Facini Dori v Recre, 1994, Foto-Frost v Hauptzollant Lübeck.Ost, 1987*), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă, de asemenea, impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, stabilitatea regulilor instituite prin acestea.

Paralel, statuăm și faptul că Curtea Constituțională, în pct. 62 din Hotărârea nr. 7 din 24.05.2012, menționează că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție.”

Așadar, prin prisma argumentelor invocate *supra*, considerăm că norma supusă controlului constituționalității încalcă dreptul fundamental al persoanei de acces la justiție, dreptul la apărare, și dreptul la proprietate, totodată, contravine prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova și a Convenției Europene a Drepturilor Omului, motiv pentru care solicităm declararea neconstituționalității acestei norme.

În baza argumentelor expuse *supra*, solicităm înaltei Curți, recunoașterea neconstituționalității normei juridice din alin. (1) art. 205 din Codul de Procedură Penală, expus în următoarea redacție: „*Punerea sub sechestrul a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite*”. Sub aspectul încălcării de către norma vizată a dreptului la apărare a justițiabilului, a dreptului la un proces echitabil și a dreptului justițiabilului de a își cunoaște drepturile și îndatoririle.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu există documente relevante.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice

Avocat Lucian ROGAC

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:

Președintele ședinței de judecată, judecătorul
Judecătorii

GAFTON Alexandru
CHIROȘCA Igor
TALPĂ Boris

Cu participarea:

Procurorului
Avocatului

CERNEI Alexandru
ROGAC Lucian

Judecând în ședință de judecată închisă, cererea avocatului Rogac Lucian în interesele cet. Plahotniuc Vladimir, privind excepția de neconstituționalitate și control al constituționalității art. 205 alin. (1) Cod Procedură Penală, -

A CONSTATAT:

1. Procurorul în Procuratura CCOCS, Dumitru Raileanu, la data de 19.09.2020 a demers prin care a solicitat autorizarea punerii sub sechestru, în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale, a bunurilor deținute în calitate de beneficiar efectiv învinuitul Plahotniuc Vladimir Gheorghe.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din data de 25.09.2020, a fost admis demersul procurorului Dumitru Raileanu, privind autorizarea punerii bunurilor sub sechestru. A fost autorizată punerea sub sechestru, în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale, a bunurilor deținute în calitate de beneficiar efectiv către învinuitul Plahotniuc Vladimir Gheorghe.
3. Nefiind de acord cu încheierea sus menționată, avocatul Rogac Lucian interesele cet. Plahotniuc Vladimir, a declarat recurs solicitând admiterea recursului, casarea ce nefondată a încheierii Jud. Chișinău, sediul Ciocana din 25.09.2020.
4. La data de 10.04.2023, avocatul Rogac Lucian interesele cet. Plahotniuc Vladimir, a depus o cerere prin care solicită declararea sesizării ca fiind admisibilă, exercitarea controlului de constituționalitate prevederilor art. 205 alin. (1) din Codul penal al Republicii Moldova. **În drept**, cu referire la temeinicia înaintării prezentei cereri, menționăm că, norma juridică supusă controlului de constituționalitate se regăsește în Codul de Procedură Penală, respectiv, Codul de Procedură Penală este un act supus controlului constituționalității prin prisma art. 135 lit. a) din Constituția Republicii Moldova. Mai mult, constatăm faptul că prevederea supusă controlului constituționalității urmează a fi aplicate la examinarea cauzei, or, obiectul recursului constitui acțiunile instanței ierarhic inferioare de aplicare a sechestrului pe bunurile recurentului, iar, la soluționarea prezentului recurs, Curtea de Apel Chișinău, incontestabil urmează să aplice dispoziția legală, stabilită de art. 205 alin. (1) din Codul de Procedură Penală. Totodată, necesită a fi specificat că Curtea până la momentul depunerii prezentei cereri nu s-a pronunțat asupra neconstituționalității acestei norme, iar excepția este ridicată de către reprezentantul părții în proces. Prin urmare, având în vedere cele menționate, constatăm că sunt întrunite condițiile redate de art. 7 alin (3¹) din CPP, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, totodată specificăm că, există temei legal de a admite prezenta cerere, motiv din care solicităm instanței de recurs să ridice excepția de neconstituționalitate în temeiul prevederilor legale invocate.

5. *Audiind participanților la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul penal consideră că cererea avocatului Rogac Lucian interesele cet. Plahotniuc Vladimir privind excepția de neconstituționalitate și control al constituționalității art. 205 alin. (1) Cod Procedură Penală urmează a fi admisă, din următoarele considerente:*
6. *În conformitate cu art. 7 alin.(3) Cod de procedură penală, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.*
7. *Conform art. 135 alin.(1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.*
8. *Prin Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 9 decembrie 2015, în temeiul articolelor 135 alin.(1) lit. b) din Constituție, 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin.(1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova hotărând: - în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; - excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; - sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și Judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza; - judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*
Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și Judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a art. 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.
9. *Conform art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

- 10. Așadar, motivele prezentei sesizări au fost consolidate în baza art. art. 20, 54 din Constituția Republicii Moldova, iar circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct. 3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016. Prin urmare cererea avocatului Rogac Lucian interesele cet. Plahotniuc Vladimir privind ridicarea excepției de neconstituționalitate art. 205 alin. (1) Cod penal, urmează a fi admisă.
- 11. Totodată, se menționează, cu derogare de la regula generală instituită în art. 7 alin. 3² Cod de procedură penală potrivit căreia *ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune nici unei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate dezbaterile judiciare se suspendă*, că la caz se impune imposibilitatea suspendării procedurii de examinare a recursului depus împotriva încheierii de prelungire a măsurii preventive.
- 12. În același timp, Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, în pct. 83 prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.
- 13. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său relevă, că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
- 14. De asemenea, în pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, se indică că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.
- 15. În acest context, Colegiul penal relevă, că potrivit Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016 în contextul lit. c) pct. 2) al acesteia vizează una din solicitările avocatului Rogac Lucian în numele învinutului Plahotniuc Vladimir, înaintate prin cererea depusă la data de 07.11.2022 și susținute în ședința de judecată în instanța de recurs, care are ca obiect de studiu cererea de recurs a avocatului Rogac Lucian în numele învinutului Plahotniuc Vladimir împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 25.09.2020, *prin care a fost admis demersul procurorului privind autorizarea punerii sub sechestru , în scopul reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune și eventualei confiscări speciale, a bunurilor deținute în calitate de beneficiar efectiv de către învinutul Plahotniuc Vladimir Gheorghe.*
- 16. Colegiul penal, reține că, norma juridică supusă controlului de constituționalitate se regăsește în Codul de Procedură Penală, respectiv, Codul de Procedură Penală este un act supus controlului constituționalității prin prisma art. 135 lit. a) din Constituția Republicii Moldova. Mai mult, constatăm faptul că prevederea supusă controlului

constituționalității urmează a fi aplicate la examinarea cauzei, or, obiectul recursului constitui acțiunile instanței ierarhic inferioare de aplicare a sechestrului pe bunurile recurentului, iar, la soluționarea prezentului recurs, Curtea de Apel Chișinău, incontestabil urmează să aplice dispoziția legală, stabilită de art. 205 alin. (1) din Codul de Procedură Penală. Totodată, necesită a fi specificat că Curtea până la momentul depunerii prezentei cereri nu s-a pronunțat asupra neconstituționalității acestei norme, iar excepția este ridicată de către reprezentantul părții în proces. Prin urmare, având în vedere cele menționate, constatăm că sunt întrunite condițiile redate de art. 7 alin (3¹) din CPP, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, totodată specificăm că, există temei legal de a admite prezenta cerere, motiv din care solicităm instanței de recurs să ridice excepția de neconstituționalitate în temeiul prevederilor legale invocate.

17. Prezenta sesizare a fost înaintată de avocatul Rogac Lucian în numele învinutului Plahotniuc Vladimir întemeind motivele în baza Constituției, iar obiectul excepției este cuprins de categoriile indicate la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție, este o normă a unui act legislativ, respectiv, circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct. 3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, prin urmare cererea privind sesizarea Curții Constituționale, de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 205 alin. 1 Cod de procedură penală, urmează a fi admisă, cu suspendarea procesului penal în temeiul art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală.
18. În temeiul celor elucidate și expuse, în conformitate cu prevederile art. art. 7, 342 Cod de procedură penală, art. 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

DISPUNE:

Admite cererea înaintată de avocatul Rogac Lucian în numele învinutului Plahotniuc Vladimir privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 205 alin. (1) Cod de procedură penală.

Se expediază sesizarea avocatului Rogac Lucian în numele învinutului Plahotniuc Vladimir privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 205 alin. (1) Cod de procedură penală către Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

Se suspendă judecarea recursului avocatului avocatul Rogac Lucian în numele învinutului Plahotniuc Vladimir, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 25.09.2020 privind autorizarea punerii bunurilor sub sechestru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,

judecător

judecător

judecător

GAFTON Alexandru

LIȘÎ Ghenadie

BULHAC Ion